Dziennik Urzędowy
Unii Europejskiej

PL
Seria C

C/2025/4208

20.8.2025

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Jak zaradzić utracie siły nabywczej i ryzyku rosnących nierówności, wykluczenia i marginalizacji
(opinia z inicjatywy własnej)

(C/2025/4208)

Sprawozdawczyni: **Maria del Carmen BARRERA CHAMORRO**

Doradczynie i doradcy	Ioannis GRIGORIADIS (z ramienia sprawozdawczyni, Grupa II) Tellervo KYLÄ-HARAKKA-RUONALA (z ramienia Grupy I)
Decyzja Zgromadzenia Planarnego	5.12.2024
Podstawa prawna	Art. 52 ust. 2 regulaminu wewnętrznego
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia przez sekcję	22.5.2025
Data przyjęcia na sesji plenarnej	19.6.2025
Sesja plenarna nr	597
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	140/74/15

PREAMBUŁA

Niniejsza opinia jest częścią szerszego pakietu opinii EKES-u dotyczących kryzysu związanego z kosztami utrzymania. W ramach tego pakietu EKES analizuje różne aspekty tego wyzwania politycznego oraz przedstawia kompleksowy i szeroki zestaw zaleceń dla europejskich i krajowych decydentów, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron. Pakiet obejmuje siedem opinii sektorowych ([1]) – każda jest poświęcona innemu powiązanemu obszarowi polityki. Ponadto w opinii ogólnej ([2]) przedstawiono nadrzędne zalecenia polityczne mające pomóc zaradzić kryzysowi związanemu z kosztami utrzymania i budować odporność na przyszłe kryzysy.

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES zauważa, że kryzys dotyczący kosztów utrzymania został wywołany i zaostrzony przez pandemię oraz niedawne konflikty na całym świecie, co wpłynęło na europejskich obywateli i przedsiębiorstwa. W rezultacie obniżył się poziom życia i pojawiły się znaczące wyzwania gospodarcze. Pomimo niektórych reakcji politycznych ryzyko wykluczenia społecznego, nierówności i marginalizacji pozostaje znaczące, podobnie jak wyzwania stojące przed MŚP. Konieczna jest zdecydowane wdrożenie działań politycznych.

1.2. Silniejsza, sprawiedliwsza i bardziej konkurencyjna gospodarka unijna, w ramach której jest więcej godnej pracy, poprawi odporność UE na kryzysy. Szczególnie ważne są sprzyjające warunki dla przedsiębiorstw, w tym MŚP, oraz utrzymanie struktury biznesowej.

([1]) Opinie EKES-u: *Reindustrializacja Europy – szansa dla przedsiębiorstw, pracowników i obywateli w kontekście kryzysu związanego z kosztami utrzymania* (Dz.U. C, C/2025/4206, 17.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4206/oj), *Walka z kryzysem – środki na rzecz odpornej, spójnej i sprzyjającej włączeniu społecznemu gospodarki europejskiej* (Dz.U. C, C/2025/3195, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3195/oj), *Jak dysfunkcje jednolitego rynku przyczyniają się do wzrostu kosztów utrzymania* (Dz.U. C, C/2025/3189, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3189/oj), *Stopniowe wycofywanie dopłat do paliw kopalnych przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności Europy, łagodzeniu kryzysu kosztów utrzymania i promowaniu sprawiedliwej transformacji* (Dz.U. C, C/2025/3191, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3191/oj), *Rozdrobnienie łańcuchów dostaw i wpływ na kryzys związany z kosztami utrzymania* (Dz.U. C, C/2025/4209, 17.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4209/oj), *Jak zaradzić utracie siły nabywczej i ryzyku rosnących nierówności, wykluczenia i marginalizacji*, *Podwyżki cen w transporcie, energetyce i mieszkalnictwie: rola usług publicznych dobrej jakości w rozwiązaniu problemu wysokich kosztów utrzymania* (Dz.U. C, C/2025/3192, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3192/oj).

([2]) Opinia ECO/660 „Zalecenia zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego dotyczące kryzysu związanego z kosztami utrzymania" (w trakcie opracowywania).

1.3. EKES uważa, że inwestycje w ludzi i gospodarkę, progresywne opodatkowanie, wysokiej jakości i przystępne cenowo usługi publiczne, a także ukierunkowane wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, równolegle z krótko- i długoterminową polityką przemysłową i wysiłkami na rzecz większej konkurencyjności, mają zasadnicze znaczenie dla złagodzenia kryzysu związanego z kosztami utrzymania i dla ochrony przed przyszłymi wstrząsami.

1.4. Komitet zwraca uwagę, że dialog społeczny pozostaje ważnym, ale niedostatecznie wykorzystywanym narzędziem polityki służącym rozwiązywaniu problemów na rynku pracy i stawianiu czoła zagrożeniu utraty siły nabywczej, które wiąże się z kryzysem. Wzmocnienie rokowań zbiorowych z myślą o zwiększeniu wynagrodzeń i ochrony socjalnej dla pracowników, w równowadze z rozwojem wydajności, może przyczynić się do zmniejszenia nierówności oraz wyeliminowania zagrożenia wykluczeniem i marginalizacją.

1.5. Jednocześnie należy wzmocnić dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, ponieważ odgrywają one kluczową rolę w eliminowaniu nierówności, zwłaszcza w przypadku osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

1.6. EKES uznaje znaczenie wzrostu wynagrodzeń i płacy minimalnej jako kluczowego elementu przeciwdziałania utracie siły nabywczej i jej wpływowi na nierówności, wykluczenie i marginalizację oraz dla zapewnienia redystrybucji bogactwa. Komitet podkreśla pozytywny wpływ dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych na wzrost wynagrodzeń. Zachęca państwa członkowskie do podwojenia wysiłków na rzecz dalszego wdrażania z myślą o realizacji wyznaczonych celów, w tym opracowania krajowych planów działania służących większemu zasięgowi umów zbiorowych tam, gdzie wynosi on mniej niż 80 %.

1.7. EKES uznaje, że należy wzmocnić zdolność UE do przewidywania przyszłych kryzysów. Dlatego zwraca uwagę, że partnerzy społeczni i podmioty społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich szczeblach, krajowym i europejskim, mają ważną rolę do odegrania w tym procesie, a także udowodnioną zdolność dostosowywania się i reagowania na najtrudniejsze sytuacje oraz przyczyniania się do działań antykryzysowych.

1.8. Komitet zaleca, by w celu złagodzenia ryzyka nierówności, wykluczenia społecznego i marginalizacji w wyniku utraty siły nabywczej wprowadzić w niektórych dziedzinach odpowiednią politykę cenową na odpowiednim poziomie, w tym pułapy cen energii, zwłaszcza w odniesieniu do kosztów rachunków za energię, z myślą o zapobieganiu spekulacji tymi podstawowymi zasobami ze względu na ich wpływ na inne dobra podstawowe, takie jak żywność i jej ceny. Dlatego należałoby zreformować funkcjonowanie unijnego rynku energii, aby zagwarantować wydajny system energetyczny zapewniający przystępne cenowo dostawy energii.

1.9. EKES stwierdza, że kryzys utraty siły nabywczej idzie w parze z bezprecedensowym kryzysem mieszkaniowym. Zaleca szybkie wdrożenie strategii politycznych w zakresie przystępnych cenowo mieszkań przy pełnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich w tej dziedzinie, a także realizację europejskiej strategii na rzecz walki z bezdomnością, które to zjawisko w coraz większym stopniu dotyka osoby pracujące.

1.10. EKES uważa, że zasadnicze znaczenie ma wyciąganie wniosków z kryzysów i opracowywanie strategii zapobiegawczych. Stwierdził niedawno, że instytucje UE powinny ocenić potrzebę przyjęcia stałego instrumentu finansowego na podstawie doświadczeń z instrumentem SURE, w celu ustabilizowania wydatków socjalnych państw członkowskich w przypadku zewnętrznych wstrząsów gospodarczych oraz wspierania pracowników i przedsiębiorstw w sektorach przemysłowych i regionach najbardziej dotkniętych procesami transformacji cyfrowej i ekologicznej ([3]). Komitet uważa również, że osiągnięcie wyników wymaga dalszych postępów w państwach członkowskich w zakresie wdrażania zalecenia w sprawie dochodu minimalnego.

1.11. EKES podkreśla rolę kształcenia jako silnego czynnika zapobiegania wykluczeniu, marginalizacji i nierówności. Zwiększone inwestycje w edukację i umiejętności znacznie przyczyniają się do wzrostu dochodów i do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy. Komitet wzywa UE i państwa członkowskie do większych inwestycji w kształcenie. Podkreśla znaczenie dobrze opracowanych strategii politycznych w celu rozwiązania problemu niedoboru kwalifikacji i siły roboczej, które są zgłaszane jako jedne z głównych przeszkód w inwestycjach i rozwijaniu się przedsiębiorstw.

1.12. Komitet uważa, że aby złagodzić utratę siły nabywczej w Europie, należy rozwijać usługi podstawowe i społeczne, w tym usługi świadczone przez podmioty gospodarki społecznej, w taki sposób, aby wyeliminować bariery w dostępie. Zauważa, że zasada nr 20 Europejskiego filaru praw socjalnych zawiera niewyczerpujący wykaz podstawowych usług. Sądzi, że są one zasadniczym elementem transformacyjnych systemów ochrony socjalnej pomagającym osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji przy jednoczesnym zapewnieniu usług prewencyjnych.

([3]) Rezolucja Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego – Wkład w program prac Komisji Europejskiej na 2025 r. (Dz.U. C, C/2025/760, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/760/oj).

1.13. Komitet uważa, że europejski semestr wraz z ramami konwergencji społecznej pozostają jednym z najistotniejszych narzędzi monitorowania polityk i środków przyjętych przez państwa członkowskie w celu poradzenia sobie z kryzysem wynikającym z utraty siły nabywczej i z jego wpływem na nierówności i wykluczenie społeczne oraz ze wszystkimi związanymi z tym wyzwaniami dla europejskiej gospodarki i społeczeństwa. EKES podkreśla znaczenie częstszego stosowania ocen skutków dystrybucyjnych w celu dopilnowania, że strategie polityczne we wszystkich dziedzinach nie pogłębiają ubóstwa lub nierówności, przy jednoczesnym uwzględnieniu perspektywy płci i młodzieży. W ramach wszystkich polityk społecznych należy brać pod uwagę odpowiednie wykorzystanie danych zdezagregowanych. EKES ponownie podkreśla znaczenie uwzględniania, przy opracowywaniu środków i strategii politycznych, wskaźników społecznych na tym samym poziomie co wskaźniki gospodarcze.

1.14. Strategie polityczne mające na celu wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych trzeba postrzegać w szerszym kontekście sprawiedliwej transformacji UE. Należy zająć się nierównościami strukturalnymi i priorytetowo chronić grupy znajdujące się w trudnej sytuacji, które najbardziej odczuwają skutki trwającej transformacji, w tym utraty siły nabywczej. Państwa członkowskie muszą utrzymać silne siatki bezpieczeństwa socjalnego, a EKES wzywa UE do zachęcania ich do ulepszenia systemów zabezpieczenia społecznego w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony dochodów w czasie choroby, bezrobocia lub emerytury. Konieczne jest również utrzymanie i zwiększenie inwestycji w kształcenie, szkolenie i promowanie zwiększonego uczestnictwa w rynku pracy. Należy zapewnić odpowiednie wydatki publiczne w tych obszarach ([4]).

1.15. Komitet uważa, że zasadnicze znaczenie ma to, by państwa członkowskie poszukiwały sposobów łagodzenia skutków utraty siły nabywczej dla nierówności i skupiły się na wykluczeniu i marginalizacji poprzez opracowywanie działań i inwestycji na rzecz zdrowia, włączenia społecznego i opieki środowiskowej, a tym samym zwiększały dobrostan i odporność w świadczeniu opieki.

1.16. EKES z zadowoleniem przyjmuje niedawne sprawozdanie Europejskiego Komitetu Praw Społecznych (EKPS) w sprawie wpływu kryzysu kosztów utrzymania na prawa socjalne i wzywa państwa członkowskie do zastosowania się do jego zaleceń ([5]).

2. **Uwagi ogólne**

2.1. EKES z zaniepokojeniem odnotowuje utratę siły nabywczej i wzrost kosztów utrzymania, których doświadczają europejskie gospodarstwa domowe. Zjawiska te zostały wywołane połączonymi skutkami pandemii COVID-19, rosyjskiej wojny w Ukrainie, wynikającego z niej kryzysu energetycznego oraz bezprecedensowego i gwałtownego wzrostu inflacji. Zakłócenia globalnych łańcuchów dostaw w znacznym stopniu przyczyniły się do wzrostu cen i dalszego gwałtownego wzrostu kosztów utrzymania. Globalne ocieplenie i kryzys klimatyczny doprowadziły również do wzrostu cen kluczowych produktów rolnych ([6]).

2.2. W 2023 r. 94,6 mln osób w UE (21 % ludności) było zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ([7]), a 10,6 % ludności nie było w stanie odpowiednio ogrzać swojego domu. Koszty mieszkaniowe zmniejszyły dochód do dyspozycji, a do 2023 r. dla 10,6 % gospodarstw domowych w miastach i 7 % gospodarstw domowych na obszarach wiejskich koszty mieszkaniowe przekraczały 40 % ich dochodu do dyspozycji ([8]).

2.3. Pomimo niższej inflacji obywatelki i obywatele nadal zmagają się z wyzwaniami wynikającymi z wyższych kosztów utrzymania. Rosnące ceny, koszty utrzymania i sytuacja gospodarcza stanowiły najważniejsze problemy obywateli głosujących w wyborach ([9]), w tym 40 % osób w wieku 16–30 lat ([10]).

2.4. Wysokie ceny energii znacząco osłabiają konkurencyjność europejskiego przemysłu, przedsiębiorstw, a zwłaszcza MŚP, co prowadzi również do wzrostu cen oferowanych przez nie produktów i usług.

2.5. Chociaż skutki utraty siły nabywczej odczuwa większość gospodarstw domowych, w większości państw członkowskich najbardziej narażone są gospodarstwa domowe o niskich i niższych średnich dochodach ([11]). Płeć, wiek, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, poziom dochodów i status własności domu mogą również w nieproporcjonalny sposób wpłynąć na zdolność ludzi do zaspokojenia podstawowych potrzeb.

([4]) Protecting Health Rising cost-of-living crisis | EuroHealthNet.
([5]) Cost of Living Crisis - Social Rights-ECSR.
([6]) Agricultural prices 2023 -EUROSTAT.
([7]) Poverty & Social Exclusion 2023 - EUROSTAT.
([8]) Housing in Europe – 2023 EUROSTAT.
([9]) EU Post-electoral survey 2024.
([10]) Youth survey 2024.
([11]) Labour market and wage in EU- EC.

2.6. W 2023 r. 24,8 % dzieci w Unii Europejskiej było zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (AROPE), co uwydatnia utrzymywanie się wysokiego poziomu ubóstwa dzieci w jednym z najbogatszych regionów świata. Wskaźniki ubóstwa dzieci wzrosły w 16 państwach UE, podczas gdy ogólne zagrożenie ubóstwem zmniejszyło się w całej Unii ([12]). Kobiety i rodziny z dziećmi znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji – prawie połowa (48 %) rodziców ograniczyła własne spożycie żywności, aby nakarmić dzieci ([13]). Ubóstwo pracujących zmniejszyło się jedynie nieznacznie, do 8,3 % w 2023 r. (o 0,2 punktu procentowego). Pomimo efektu ochronnego pracy wielu pracowników jest nadal zagrożonych ubóstwem (AROPE) ([14]).

2.7. Komitet podkreśla rolę wykształcenia jako bardzo silnej podstawy przewidywania poziomu ubóstwa. W 2023 r. prawie jedna trzecia (28,8 %) ludności UE z niskim wykształceniem uważała się za ubogą.

2.8. Usługi publiczne zaspokajają podstawowe potrzeby obywateli, przyczyniając się do ich dobrostanu i spójności społecznej oraz zapewniając stabilność gospodarki. Wysokiej jakości, przystępne cenowo i dostępne usługi publiczne mają również kluczowe znaczenie dla łagodzenia skutków wzrostu kosztów utrzymania, zwłaszcza w przypadku osób znajdujących się w dolnym kwintylu rozkładu dochodów, na które w nieproporcjonalnym stopniu wpływa wzrost kosztów utrzymania.

2.9. EKES jest również zaniepokojony wpływem wojny handlowej między USA a UE na inflację, na gospodarkę UE, przedsiębiorstwa i siłę nabywczą obywateli, zwłaszcza znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Podkreśla, że UE i państwa członkowskie muszą przedsięwziąć odpowiednie środki w celu przeciwdziałania tym potencjalnym skutkom.

2.10. EKES zauważa, że pomimo niedawnej poprawy sytuacji ([15]) gospodarczej nowa niepewność ponownie powoduje spowolnienie wzrostu gospodarczego, a inflacja jest wciąż problemem. Płace realne utrzymują się poniżej poziomów z 2019 r., a w całej Europie mamy do czynienia ze znacznymi różnicami w średnich wynagrodzeniach ([16]). Nierówności majątkowe nadal stanowią poważny problem w UE – 10 % najbogatszych posiada 56 % majątku netto, a osoby najbiedniejsze – zaledwie 5 % ([17]).

2.11. Utrata siły nabywczej europejskich gospodarstw domowych może stać się poważnym problemem zdrowia publicznego. Niedostateczne żywienie lub niedożywienie stanowią realne zagrożenie dla znaczących grup ludności ([18]). Około jedna dziesiąta gospodarstw domowych boryka się z katastrofalnymi wydatkami na opiekę zdrowotną, tj. płatnościami z tytułu opieki zdrowotnej z własnej kieszeni przekraczającymi zasoby, którymi dysponują na pokrycie kosztów takiej opieki ([19]). Może to wpływać na profilaktyczną opiekę zdrowotną i opóźnioną diagnostykę, co z kolei może oznaczać znaczące konsekwencje dla poszczególnych osób i systemów opieki zdrowotnej.

3. **Uwagi szczegółowe**

3.1. Kryzys związany z kosztami utrzymania zwiększa trudności i niepewność finansową w całej Europie, choć jego wpływ różni się w zależności od kraju ([20]). Zachodzi znaczna zbieżność w sposobie, w jaki rządy zdecydowały się zrekompensować różnice w poziomie dochodów oraz w znaczeniu nadanym różnym rodzajom pomocy.

Chociaż przeciwdziałanie kryzysowi związanemu z kosztami utrzymania należy w dużej mierze do kompetencji krajowych, istnieje wiele możliwości przedsięwzięcia środków na poziomie europejskim w zakresie zapobiegania nowym kryzysom i wzmacniania odporności na kryzysy oraz wzajemnego uczenia się, aby wspierać działania krajowe za pomocą dobrych praktyk, które należy analizować i naśladować.

3.2. EKES uważa, że silniejszy, dobrze funkcjonujący dialog społeczny i rokowania zbiorowe, zgodnie z praktyką w zakresie stosunków pracy w poszczególnych państwach członkowskich i przy pełnym poszanowaniu autonomii partnerów społecznych, są cenne z punktu widzenia rozwiązania problemu utraty siły nabywczej i związanych z tym wyzwań.

([12]) Realities in EU progress gaps EUROCHILD.
([13]) Progressive Yearbook 2023 FEPS, s. 101.
([14]) Employment & Social Developments EU 2024 - EC, s. 35.
([15]) https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-outlook-interim-report-march-2025_89af4857-en.html.
([16]) Employment Outlook 2024 | OECD.
([17]) https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2024/11/18/new-european-wealth-gauge-helps-policymakers-address-inequality.
([18]) Almost 1 out of 10 in the EU could not afford proper meal - News articles - Eurostat.
([19]) Health at a Glance EU 2022 | OECD.
([20]) Progressive Yearbook 2023 FEPS.

3.3. Komitet zauważa, że okresy wysokiej inflacji stanowią szczególne wyzwanie dla partnerów społecznych oraz że rundy rokowań zbiorowych i układy zbiorowe mogą nie uwzględniać wzrostu inflacji. Zwraca jednak również uwagę na szeroki zakres mechanizmów, za pomocą których – poprzez układy zbiorowe – próbuje się powiązać płace z tendencjami inflacyjnymi, aby uniknąć nieoczekiwanych strat siły nabywczej. Sądzi, że partnerzy społeczni mogą również przyjąć mechanizmy ad hoc w celu radzenia sobie z kryzysem inflacyjnym. W UE utrzymują się niedobory kwalifikacji i siły roboczej, które są zgłaszane jako jedna z głównych przeszkód w inwestycjach i wzroście przedsiębiorstw. Jednocześnie prawie 25 % osób w wieku produkcyjnym w UE pozostaje biernymi zawodowo ([21]). Podkreśla to znaczenie dobrze opracowanej aktywnej polityki rynku pracy. Konieczne jest wymienianie się najlepszymi praktykami w zakresie reform publicznych służb zatrudnienia w celu poprawy ich skuteczności oraz współpracy między publicznymi a prywatnymi służbami zatrudnienia.

3.4. Zgodnie z wymogami dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej państwa członkowskie, w których wskaźnik zasięgu rokowań zbiorowych wynosi mniej niż 80 %, powinny szybko zapewnić ramy warunków sprzyjających rokowaniom zbiorowym oraz, w porozumieniu z partnerami społecznymi, opracować krajowe plany działania w celu promowania rokowań zbiorowych. Komisja powinna zapewnić odpowiednie wsparcie, w tym na rzecz ciągłego budowania zdolności, oraz podjąć odpowiednie działania w zakresie egzekwowania przepisów.

3.5. Należy w pełni uznać i uszanować szczególną rolę dialogu społecznego, uznając jednocześnie odrębną rolę dialogu obywatelskiego. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają kluczową rolę w partycypacyjnym kształtowaniu polityki w kwestiach niezwiązanych z pracą, reprezentując osoby spoza formalnego rynku pracy, a także przyczyniają się do niwelowania nierówności, zwłaszcza w grupach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

3.6. Ochrona siły nabywczej powinna być jednym z kryteriów branych pod uwagę przy dostosowywaniu płacy minimalnej. EKES z zadowoleniem przyjmuje zapowiedziany na 2025 r. wzrost krajowych wynagrodzeń minimalnych, w szczególności znaczny wzrost w większości państw członkowskich Europy Środkowej i Wschodniej ([22]). W odniesieniu do nowych wskaźników na 2025 r. zauważa, że można zaobserwować wzrosty strukturalne ściśle związane z przepisami dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w UE ([23]).

3.7. W tym kontekście należy również zwrócić uwagę na ogólny stabilizujący wpływ systemów zapewniających dochód minimalny na gospodarkę. EKES podkreśla, że konieczne jest dostosowanie poziomu dochodu minimalnego do inflacji, zwłaszcza w związku ze wzrostem kosztów utrzymania. Dostosowanie takie należy przeprowadzać regularnie. Bardzo istotne jest również wzmocnienie wdrażania zalecenia Rady ze stycznia 2023 r. w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie ([24]).

3.8. EKES uważa, że należy zapewnić godne warunki pracy poprzez wdrażanie i stosowanie obowiązujących przepisów unijnych i krajowych obejmujących m.in. niedyskryminację, ochronę socjalną, ochronę zdrowia i bezpieczeństwa, przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji pracownic i pracowników, dialog społeczny i reprezentację związków zawodowych, godne płace oraz równość płci, a w szczególności równe wynagrodzenie za pracę o tej samej wartości.

3.9. Ubóstwo i wykluczenie cyfrowe w UE powinny być monitorowane i oceniane pod kątem dostępu do podstawowych usług ([25]).

3.10. Dostęp do przystępnej cenowo i zdrowej żywności należy włączyć w ramy podstawowych towarów i usług powiązanych ze zdrowymi ludźmi i zdrową planetą w ramach Europejskiego Zielonego Ładu ([26]).

3.11. EKES podkreśla potrzebę skuteczniejszych inwestycji w usługi publiczne i infrastrukturę, w tym opiekę zdrowotną i edukację, a także wspólne uwzględnienie zdrowia i mieszkalnictwa, z myślą o zapewnieniu odpowiednich i przystępnych cenowo mieszkań socjalnych oraz innych inwestycji społecznych. Ukierunkowane wsparcie dla organizacji gospodarki społecznej może przyczynić się do wzmocnienia infrastruktury społecznej, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i zapewnienia dostępu do przystępnych cenowo podstawowych usług. Ostrzega, że nie powinny temu zagrażać zwiększone inwestycje w przemysł obronny, zwłaszcza gdy wiele państw członkowskich stoi w obliczu ograniczeń fiskalnych i powrotu do cięć budżetowych w finansowaniu podstawowych usług publicznych. Wzywa również do przedsięwzięcia środków zwiększających wzrost gospodarczy i wydajność, aby umożliwić inwestycje na rzecz wspólnego dobra.

3.12. EKES podkreśla, że prawo do pożywienia, odpowiednich mieszkań oraz wody i urządzeń sanitarnych stanowią prawa człowieka i że wszyscy obywatele europejscy powinni mieć do nich skuteczny dostęp. Odpowiednie warunki mieszkaniowe oznaczają zarówno przystępność cenową ([27]), jak i zdolność do ogrzania domu, w tym zapobieganie stałemu odłączaniu energii osobom znajdującym się w trudnej sytuacji jako gwarantowany środek zapobiegania wykluczeniu i ubóstwu w stosownych przypadkach.

([21]) Inactive-population-in-Europe-by-country STATISTA.
([22]) Rises in national minimum wages 2025 –EUROFOUND.
([23]) Rises in national minimum wages 2025 –EUROFOUND.
([24]) Zalecenie Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie, 2023 (Dz.U. C 41 z 3.2.2023, s. 1).
([25]) Report-2022 essential-services-EAPN.
([26]) Report-2022 essential-services-EAPN.
([27]) Unaffordable and inadequate housing in Europe | EUROFOUND s. 35.

3.13. EKES uważa, że zasadnicze znaczenie ma promowanie wyjątków od stosowania europejskich przepisów dotyczących rynku wewnętrznego i konkurencji w odniesieniu do świadczenia podstawowych usług, aby chronić dostęp obywateli do usług, nawet w przypadku obowiązku użyteczności publicznej ([28]).

3.14. EKES zaleca zapewnienie zgodności z przepisami dotyczącymi usług świadczonych w interesie ogólnym i innymi przepisami, w tym z rozporządzeniem w sprawie kategorii pomocy zgodnej z rynkiem wewnętrznym, dyrektywę usługową, środki ochrony konsumentów oraz ramy jakości dotyczące usług świadczonych w interesie ogólnym w UE ([29]).

3.15. Komitet uważa, że aby złagodzić utratę siły nabywczej w Europie, należy nadal rozwijać usługi podstawowe i społeczne z myślą o wyeliminowaniu barier w dostępie. Zauważa, że zasada nr 20 Europejskiego filaru praw socjalnych zawiera niewyczerpujący wykaz podstawowych usług.

3.16. Walka z ubóstwem energetycznym i wykluczeniem energetycznym musi stać się kluczowym priorytetem. W ramach celu Europejskiego filaru praw socjalnych dotyczącego ograniczenia ubóstwa państwa członkowskie dysponują zestawem narzędzi politycznych, które określają jasne cele oraz oceniają i zaspokajają potrzeby gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji ([30]).

3.17. Komitet uważa, że europejski semestr wraz z ramami konwergencji społecznej pozostają jednym z najistotniejszych narzędzi monitorowania polityk i środków przyjętych przez państwa członkowskie na rzecz radzenia sobie z kryzysem wynikającym z utraty siły nabywczej i z jego wpływem na nierówności i wykluczenie społeczne oraz ze wszystkimi związanymi z tym wyzwaniami dla europejskiej gospodarki i społeczeństwa. EKES podkreśla znaczenie częstszego stosowania ocen skutków dystrybucyjnych w celu dopilnowania, że strategie polityczne we wszystkich dziedzinach nie pogłębiają ubóstwa lub nierówności ([31]), przy jednoczesnym uwzględnieniu perspektywy płci i młodzieży. W ramach wszystkich polityk społecznych i w odpowiednich przypadkach należy brać pod uwagę odpowiednie wykorzystanie danych zdezagregowanych. EKES ponownie podkreśla znaczenie uwzględniania, przy opracowywaniu środków i strategii politycznych, wskaźników społecznych na tym samym poziomie co wskaźniki gospodarcze.

3.18. EKES uważa, że należy dokładnie przeanalizować i ocenić doświadczenia zdobyte podczas kryzysu pandemii COVID-19, które legitymizowały wdrażanie łagodniejszej polityki fiskalnej dzięki ogólnej klauzuli ochronnej. Trzeba również uwzględnić mechanizmy uruchamiania niezbędnych inwestycji i reform krajowych oraz zapobiegania cięciom inwestycji społecznych w dłuższej perspektywie ([32]).

Bruksela, dnia 19 czerwca 2025 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Oliver RÖPKE

([28]) Report-2022 essential-services-EAPN.
([29]) Report-2022 essential-services-EAPN.
([30]) Cost-living-crisis-and-energy-poverty-EUROFOUND 2022.
([31]) Zob. deklaracja z La Hulpe.
([32]) Zob. deklaracja z La Hulpe.

ZAŁĄCZNIK

Następujące poprawki, które uzyskały poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, zostały odrzucone w trakcie debaty (art. 74 ust. 3 regulaminu wewnętrznego):

POPRAWKA 5

SOC/823

Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 3.3

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
Komitet zauważa, że okresy wysokiej inflacji stanowią szczególne wyzwanie dla partnerów społecznych oraz że rundy rokowań zbiorowych i układy zbiorowe mogą nie uwzględniać wzrostu inflacji. Zwraca jednak również uwagę na ***szeroki zakres mechanizmów***, za pomocą których – poprzez układy zbiorowe – próbuje się powiązać płace z tendencjami inflacyjnymi, aby uniknąć nieoczekiwanych strat siły nabywczej. ***Sądzi, że partnerzy społeczni mogą również przyjąć mechanizmy ad hoc w celu radzenia sobie z kryzysem inflacyjnym.*** W UE utrzymują się niedobory kwalifikacji i siły roboczej, które są zgłaszane jako jedna z głównych przeszkód w inwestycjach i wzroście przedsiębiorstw. Jednocześnie prawie 25 % osób w wieku produkcyjnym w UE pozostaje biernymi zawodowo[1]. Podkreśla to znaczenie dobrze opracowanej aktywnej polityki rynku pracy. Konieczne jest wymienianie się najlepszymi praktykami w zakresie reform publicznych służb zatrudnienia w celu poprawy ich skuteczności oraz współpracy między publicznymi a prywatnymi służbami zatrudnienia.	Komitet zauważa, że okresy wysokiej inflacji stanowią szczególne wyzwanie dla partnerów społecznych oraz że rundy rokowań zbiorowych i układy zbiorowe mogą nie uwzględniać wzrostu inflacji. Zwraca jednak również uwagę na ***różne mechanizmy właściwe dla poszczególnych krajów***, za pomocą których – poprzez układy zbiorowe – próbuje się powiązać płace z tendencjami inflacyjnymi, aby uniknąć nieoczekiwanych strat siły nabywczej. W UE utrzymują się niedobory kwalifikacji i siły roboczej, które są zgłaszane jako jedna z głównych przeszkód w inwestycjach i wzroście przedsiębiorstw. Jednocześnie prawie 25 % osób w wieku produkcyjnym w UE pozostaje biernymi zawodowo[1]. Podkreśla to znaczenie dobrze opracowanej aktywnej polityki rynku pracy. Konieczne jest wymienianie się najlepszymi praktykami w zakresie reform publicznych służb zatrudnienia w celu poprawy ich skuteczności oraz współpracy między publicznymi a prywatnymi służbami zatrudnienia.
[1] Inactive-population-in-Europeeurope-by-country STATISTA.	[1] Inactive-population-in-Europeeurope-by-country STATISTA.

Uzasadnienie

Lepiej odnieść się wyraźnie do mechanizmów stosowanych w niektórych państwach członkowskich.

Wynik głosowania

Za: 82

Przeciw: 111

Wstrzymało się: 7

POPRAWKA 6

SOC/823
Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 3.4

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
Zgodnie z wymogami dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej państwa członkowskie, w których wskaźnik zasięgu rokowań zbiorowych wynosi mniej niż 80 %, powinny ***szybko*** zapewnić ramy warunków sprzyjających rokowaniom zbiorowym oraz, w porozumieniu z partnerami społecznymi, opracować krajowe plany działania w celu promowania rokowań zbiorowych. Komisja powinna zapewnić odpowiednie wsparcie, w tym na rzecz ciągłego budowania zdolności, oraz podjąć odpowiednie działania w zakresie egzekwowania przepisów.	Zgodnie z wymogami dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej państwa członkowskie, w których wskaźnik zasięgu rokowań zbiorowych wynosi mniej niż 80 %, powinny zapewnić ramy warunków sprzyjających rokowaniom zbiorowym oraz, w porozumieniu z partnerami społecznymi, opracować krajowe plany działania w celu promowania rokowań zbiorowych. Komisja powinna zapewnić odpowiednie wsparcie, w tym na rzecz ciągłego budowania zdolności, oraz podjąć odpowiednie działania w zakresie egzekwowania przepisów. ***Dyrektywa w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych jest jednak przedmiotem toczącej się sprawy TSUE (C-19/23), w której kwestionuje się jej legalność.***

Uzasadnienie

Należy wyjaśnić, że dyrektywa w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych jest nadal przedmiotem toczącej się sprawy TSUE C-19/23.

Wynik głosowania

Za:	81
Przeciw:	119
Wstrzymało się:	7

POPRAWKA 7

SOC/823
Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 3.6

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
Ochrona siły nabywczej powinna być jednym z kryteriów branych pod uwagę przy dostosowywaniu płacy minimalnej. EKES ***z zadowoleniem przyjmuje*** zapowiedziany na 2025 r. wzrost krajowych wynagrodzeń minimalnych, w szczególności znaczny wzrost w większości państw członkowskich Europy Środkowej i Wschodniej [1]. W odniesieniu do nowych wskaźników na 2025 r. zauważa, że można zaobserwować wzrosty strukturalne ***ściśle związane z przepisami dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w UE*** [2]. [1] Rises in national minimum wages 2025 – EUROFOUND. [2] Tamże	***Zgodnie z dyrektywą w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych siła nabywcza ustawowych wynagrodzeń minimalnych jest*** jednym z kryteriów branych pod uwagę przy ***ustalaniu lub*** dostosowywaniu płacy minimalnej. EKES ***zauważa*** zapowiedziany na 2025 r. wzrost krajowych wynagrodzeń minimalnych, w szczególności znaczny wzrost w większości państw członkowskich Europy Środkowej i Wschodniej[1]. W odniesieniu do nowych wskaźników na 2025 r. zauważa, ***że płace minimalne wzrosły powyżej poziomu inflacji i*** że można zaobserwować wzrosty strukturalne[2]. [1] Rises in national minimum wages 2025 –EUROFOUND. [2] Tamże

Uzasadnienie

Zgodnie z dyrektywą w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych kryteria, o których mowa w art. 5, dotyczą ustawowych wynagrodzeń minimalnych. Źródło Eurofoundu wskazuje, że płace minimalne wzrosły powyżej poziomu inflacji.

Wynik głosowania

Za: 84

Przeciw: 124

Wstrzymało się: 4

POPRAWKA 8

SOC/823

Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 3.7

Zmienić

Opinia sekcji	Poprawka
W tym kontekście należy również zwrócić uwagę na ogólny stabilizujący wpływ systemów zapewniających dochód minimalny na gospodarkę. ***EKES podkreśla, że konieczne jest dostosowanie poziomu dochodu minimalnego do inflacji,*** zwłaszcza w związku ze wzrostem kosztów utrzymania***. Dostosowanie takie należy przeprowadzać regularnie***. Bardzo istotne jest również wzmocnienie wdrażania zalecenia Rady ze stycznia 2023 r. w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie[1].	W tym kontekście należy również zwrócić uwagę na ogólny stabilizujący wpływ systemów zapewniających dochód minimalny na gospodarkę. ***Państwa członkowskie powinny regularnie oceniać dochód minimalny i, w stosownych przypadkach, dokonywać dostosowań w odpowiedzi na zmieniające się sytuacje***, zwłaszcza w związku ze wzrostem kosztów utrzymania. Bardzo istotne jest również wzmocnienie wdrażania zalecenia Rady ze stycznia 2023 r. w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie[1].
[1] Zalecenie Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie, 2023.	[1] Zalecenie Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie, 2023.

Uzasadnienie

Inflacja nie jest jedyną przyczyną wzrostu kosztów utrzymania.

Wynik głosowania

Za: 82

Przeciw: 121

Wstrzymało się: 4

POPRAWKA 9

SOC/823
Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 3.10

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
Dostęp do przystępnej cenowo i zdrowej żywności należy ***włączyć w ramy podstawowych towarów i usług*** powiązanych ze zdrowymi ludźmi i zdrową planetą w ramach Europejskiego Zielonego Ładu[1].	Dostęp do przystępnej cenowo i zdrowej żywności należy ***zwiększyć poprzez zapewnienie korzystnych warunków dla zrównoważonego rolnictwa i produkcji żywności w UE*** powiązanych ze zdrowiem ludzi i zdrową planetą w ramach Europejskiego Zielonego Ładu[1].
[1] Tamże.	[1] Tamże.

Uzasadnienie

Nowe definicje nie mogą zapewnić dostępu do przystępnej cenowo i zdrowej żywności; wymaga on dobrze prosperującej i zrównoważonej produkcji żywności w UE.

Wynik głosowania

Za: 87

Przeciw: 120

Wstrzymało się: 2

POPRAWKA 10

SOC/823
Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 3.11

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
EKES podkreśla potrzebę skuteczniejszych inwestycji w usługi publiczne i infrastrukturę, w tym opiekę zdrowotną i edukację, a także wspólne uwzględnienie zdrowia i mieszkalnictwa, z myślą o zapewnieniu odpowiednich i przystępnych cenowo mieszkań socjalnych oraz innych inwestycji społecznych. Ukierunkowane wsparcie dla organizacji gospodarki społecznej może przyczynić się do wzmocnienia infrastruktury społecznej, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i zapewnienia dostępu do przystępnych cenowo podstawowych usług. ***Ostrzega, że nie powinny temu zagrażać zwiększone inwestycje w przemysł obronny, zwłaszcza gdy wiele państw członkowskich stoi w obliczu ograniczeń fiskalnych i powrotu do cięć budżetowych w finansowaniu podstawowych usług publicznych.*** Wzywa również do przedsięwzięcia środków zwiększających wzrost gospodarczy i wydajność, aby umożliwić inwestycje ***na rzecz*** wspólnego dobra.	EKES podkreśla potrzebę skuteczniejszych inwestycji w usługi publiczne i infrastrukturę, w tym opiekę zdrowotną i edukację, a także wspólne uwzględnienie zdrowia i mieszkalnictwa, z myślą o zapewnieniu odpowiednich i przystępnych cenowo mieszkań socjalnych oraz innych inwestycji społecznych. Ukierunkowane wsparcie dla organizacji gospodarki społecznej może przyczynić się do wzmocnienia infrastruktury społecznej, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i zapewnienia dostępu do przystępnych cenowo podstawowych usług. Wzywa również do przedsięwzięcia środków zwiększających wzrost gospodarczy i wydajność, aby umożliwić inwestycje ***w różne wymiary*** wspólnego dobra. ***EKES podkreśla, że należy zawsze zapewniać finansowanie podstawowych usług.***

Uzasadnienie

Ważne jest, aby zapewnić odpowiednie finansowanie podstawowych usług bez przeciwstawiania sobie różnych elementów wspólnego dobra.

Wynik głosowania

Za: 86

Przeciw: 123

Wstrzymało się: 3

POPRAWKA 12

SOC/823

Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 3.13

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
EKES uważa, że zasadnicze znaczenie ma promowanie ***wyjątków od*** stosowania europejskich przepisów dotyczących rynku wewnętrznego i konkurencji w odniesieniu do świadczenia podstawowych usług, aby chronić dostęp obywateli do usług, nawet w przypadku obowiązku użyteczności publicznej[1].	EKES uważa, że zasadnicze znaczenie ma promowanie stosowania europejskich przepisów dotyczących rynku wewnętrznego i konkurencji w odniesieniu do świadczenia podstawowych usług, aby chronić dostęp obywateli do usług, nawet w przypadku obowiązku użyteczności publicznej[1].
[1] Report-2022 essential-services-EAPN.	[1] Report-2022 essential-services-EAPN.

Uzasadnienie

Ważne jest, aby obywatele mogli korzystać z rynku wewnętrznego i konkurencji opartej na zasadach również w odniesieniu do podstawowych usług.

Wynik głosowania

Za: 96

Przeciw: 121

Wstrzymało się: 3

POPRAWKA 13

SOC/823

Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 3.17

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
Komitet uważa, że europejski semestr wraz z ***ramami konwergencji społecznej*** pozostają jednym z najistotniejszych narzędzi monitorowania polityk i środków	Komitet uważa, że europejski semestr wraz z ***tablicą wskaźników społecznych*** pozostają jednym z najistotniejszych narzędzi monitorowania polityk i środków przyjętych przez państwa członkowskie na rzecz radzenia

Opinia sekcji	Poprawka
przyjętych przez państwa członkowskie na rzecz radzenia sobie z kryzysem wynikającym z utraty siły nabywczej i z jego wpływem na nierówności i wykluczenie społeczne oraz ze wszystkimi związanymi z tym wyzwaniami dla europejskiej gospodarki i społeczeństwa. EKES podkreśla znaczenie częstszego stosowania ocen skutków dystrybucyjnych w celu dopilnowania, że strategie polityczne we wszystkich dziedzinach nie pogłębiają ubóstwa lub nierówności[1], przy jednoczesnym uwzględnieniu perspektywy płci i młodzieży. W ramach wszystkich polityk społecznych i w odpowiednich przypadkach należy brać pod uwagę odpowiednie wykorzystanie danych zdezagregowanych. EKES ponownie podkreśla znaczenie uwzględniania, przy opracowywaniu środków i strategii politycznych, wskaźników społecznych ***na tym samym poziomie co wskaźniki gospodarcze***.	sobie z kryzysem wynikającym z utraty siły nabywczej i z jego wpływem na nierówności i wykluczenie społeczne oraz ze wszystkimi związanymi z tym wyzwaniami dla europejskiej gospodarki i społeczeństwa. ***EKES postrzega ramy konwergencji społecznej jako okazję do poprawy koordynacji krajowych wysiłków na rzecz osiągnięcia pozytywnej konwergencji społecznej. Powinny one również prowadzić do lepszego wykorzystywania obecnej struktury zarządzania w UE.*** EKES podkreśla znaczenie częstszego stosowania ocen skutków dystrybucyjnych w celu dopilnowania, że strategie polityczne we wszystkich dziedzinach nie pogłębiają ubóstwa lub nierówności[1], przy jednoczesnym uwzględnieniu perspektywy płci i młodzieży. W ramach wszystkich polityk społecznych i w odpowiednich przypadkach należy brać pod uwagę odpowiednie wykorzystanie danych zdezagregowanych. EKES ponownie podkreśla znaczenie ***odpowiedniego*** uwzględniania, przy opracowywaniu środków i strategii politycznych, wskaźników społecznych.
[1] Zob. deklaracja z La Hulpe.	[1] Zob. deklaracja z La Hulpe.

Uzasadnienie

Tablica wskaźników społecznych jest w tym kontekście bardziej istotna. W ostatnim zdaniu „odpowiednie" jest szersze i obejmuje wszystkie istotne aspekty analizy. W duchu kompromisu proponujemy również dodanie w tym punkcie zdania na temat ram konwergencji społecznej.

Wynik głosowania

Za:	96
Przeciw:	130
Wstrzymało się:	2

POPRAWKA 1

SOC/823

Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 1.6

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
EKES uznaje znaczenie ***wzrostu*** wynagrodzeń i płacy minimalnej jako kluczowego elementu przeciwdziałania utracie siły nabywczej i jej wpływowi na nierówności, wykluczenie i marginalizację oraz dla zapewnienia redystrybucji bogactwa. ***Komitet podkreśla pozytywny wpływ dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych na wzrost wynagrodzeń. Zachęca państwa członkowskie do podwojenia wysiłków na rzecz dalszego wdrażania z myślą o realizacji wyznaczonych celów, w tym opracowania krajowych planów działania służących większemu zasięgowi umów zbiorowych tam, gdzie wynosi on mniej niż 80 %.***	EKES uznaje znaczenie wynagrodzeń i płacy minimalnej***, wraz z ochroną socjalną, aktywną polityką rynku pracy i systemami podatkowymi, dla*** przeciwdziałania ***w sprawiedliwy sposób*** utracie siły nabywczej, ***a tym samym*** jej wpływowi na nierówności, wykluczenie i marginalizację oraz dla zapewnienia redystrybucji bogactwa.

Uzasadnienie

Płace stanowią tylko jeden wymiar siły nabywczej, a tekst pomija osoby bezrobotne i osoby znajdujące się w innych trudnych sytuacjach.

Wynik głosowania

Za: 90

Przeciw: 119

Wstrzymało się: 5

POPRAWKA 2

SOC/823
Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 1.8

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
Komitet zaleca, by w celu złagodzenia ryzyka nierówności, wykluczenia społecznego i marginalizacji w wyniku utraty siły nabywczej wprowadzić w niektórych dziedzinach odpowiednią politykę cenową na odpowiednim poziomie, w tym ***pułapy*** cen energii***, zwłaszcza w odniesieniu do kosztów rachunków za energię, z myślą o zapobieganiu spekulacji tymi podstawowymi zasobami*** ze względu na ***ich*** wpływ na inne dobra podstawowe, takie jak żywność i jej ceny. Dlatego należałoby zreformować funkcjonowanie unijnego rynku energii, aby zagwarantować wydajny system energetyczny zapewniający przystępne cenowo dostawy energii.	Komitet zaleca, by w celu złagodzenia ryzyka nierówności, wykluczenia społecznego i marginalizacji w wyniku utraty siły nabywczej wprowadzić w niektórych dziedzinach odpowiednią politykę cenową na odpowiednim poziomie, w tym ***w dziedzinie energii*** ze względu na wpływ cen energii na inne dobra podstawowe, takie jak żywność i jej ceny. Dlatego należałoby ***przede wszystkim wspierać zieloną transformację energetyczną i*** zreformować funkcjonowanie unijnego rynku energii, aby zagwarantować wydajny system energetyczny zapewniający przystępne cenowo dostawy energii.

Uzasadnienie

Właściwie wdrożone przejście na czystą energię jest najbardziej zrównoważonym sposobem na obniżenie cen energii.

Wynik głosowania

Za: 86

Przeciw: 126

Wstrzymało się: 6

POPRAWKA 3

SOC/823
Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 1.13

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
Komitet uważa, że europejski semestr wraz z ***ramami konwergencji społecznej*** pozostają jednym z najistotniejszych narzędzi monitorowania polityk i środków	Komitet uważa, że europejski semestr wraz z ***tablicą wskaźników społecznych*** pozostają jednym z najistotniejszych narzędzi monitorowania polityk i środków przyjętych przez państwa członkowskie w celu poradzenia

Opinia sekcji	Poprawka
przyjętych przez państwa członkowskie w celu poradzenia sobie z kryzysem wynikającym z utraty siły nabywczej i z jego wpływem na nierówności i wykluczenie społeczne oraz ze wszystkimi związanymi z tym wyzwaniami dla europejskiej gospodarki i społeczeństwa. EKES podkreśla znaczenie częstszego stosowania ocen skutków dystrybucyjnych w celu dopilnowania, że strategie polityczne we wszystkich dziedzinach nie pogłębiają ubóstwa lub nierówności, przy jednoczesnym uwzględnieniu perspektywy płci i młodzieży. W ramach wszystkich polityk społecznych należy brać pod uwagę odpowiednie wykorzystanie danych zdezagregowanych. EKES ponownie podkreśla znaczenie uwzględniania, przy opracowywaniu środków i strategii politycznych, wskaźników społecznych ***na tym samym poziomie co wskaźniki gospodarcze***.	sobie z kryzysem wynikającym z utraty siły nabywczej i z jego wpływem na nierówności i wykluczenie społeczne oraz ze wszystkimi związanymi z tym wyzwaniami dla europejskiej gospodarki i społeczeństwa. ***EKES postrzega ramy konwergencji społecznej jako okazję do poprawy koordynacji krajowych wysiłków na rzecz osiągnięcia pozytywnej konwergencji społecznej. Powinny one również prowadzić do lepszego wykorzystywania obecnej struktury zarządzania w UE.*** EKES podkreśla znaczenie częstszego stosowania ocen skutków dystrybucyjnych w celu dopilnowania, że strategie polityczne we wszystkich dziedzinach nie pogłębiają ubóstwa lub nierówności, przy jednoczesnym uwzględnieniu perspektywy płci i młodzieży. W ramach wszystkich polityk społecznych należy brać pod uwagę odpowiednie wykorzystanie danych zdezagregowanych. EKES ponownie podkreśla znaczenie ***odpowiedniego*** uwzględniania, przy opracowywaniu środków i strategii politycznych, wskaźników społecznych.

Uzasadnienie

Tablica wskaźników społecznych jest w tym kontekście bardziej istotna. W ostatnim zdaniu „odpowiednie" jest szersze i obejmuje wszystkie istotne aspekty analizy. (W projekcie opinii Sekcji SOC w tekście punktu 1.14 faktycznie użyto sformułowania „tablica wskaźników społecznych", a sekcja SOC zaakceptowała ten punkt z „tablicą wskaźników społecznych". W opinii Sekcji SOC przesłanej na sesję plenarną terminy zmieniono jednak na „ramy konwergencji społecznej"). W duchu kompromisu proponujemy również dodanie w tym punkcie zdania na temat ram konwergencji społecznej.

Wynik głosowania

Za:	93
Przeciw:	130
Wstrzymało się:	2

POPRAWKA 15

SOC/823

Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 1.3

Zmienić:

Następujące punkty opinii sekcji, które uzyskały poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, zostały zmienione wskutek przyjęcia poprawek przez Zgromadzenie (art. 74 ust. 4 regulaminu wewnętrznego):

Opinia sekcji	Poprawka
EKES uważa, że inwestycje w ludzi i gospodarkę, ***sprawiedliwe*** opodatkowanie, wysokiej jakości i przystępne cenowo usługi publiczne, a także ukierunkowane wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, równolegle z krótko- i długoterminową polityką przemysłową i wysiłkami na rzecz większej konkurencyjności, mają zasadnicze znaczenie dla złagodzenia kryzysu związanego z kosztami utrzymania i dla ochrony przed przyszłymi wstrząsami.	EKES uważa, że inwestycje w ludzi i gospodarkę, opodatkowanie ***progresywne***, wysokiej jakości i przystępne cenowo usługi publiczne, a także ukierunkowane wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, równolegle z krótko- i długoterminową polityką przemysłową i wysiłkami na rzecz większej konkurencyjności, mają zasadnicze znaczenie dla złagodzenia kryzysu związanego z kosztami utrzymania i dla ochrony przed przyszłymi wstrząsami.

Wynik głosowania

Za:	111
Przeciw:	109
Wstrzymało się:	4

POPRAWKA 14

SOC/823
Utrata siły nabywczej/nierówności, wykluczenie, marginalizacja

Punkt 1.16

Zmienić:

Opinia sekcji	Poprawka
EKES ***przyjmuje do wiadomości*** niedawne sprawozdanie Europejskiego Komitetu Praw Społecznych (EKPS) w sprawie wpływu kryzysu kosztów utrzymania na prawa socjalne ***oraz zawarte w nim zalecenia dla państw będących stronami Europejskiej karty społecznej w ramach Rady Europy***[1].	EKES ***z zadowoleniem przyjmuje*** niedawne sprawozdanie Europejskiego Komitetu Praw Społecznych (EKPS) w sprawie wpływu kryzysu kosztów utrzymania na prawa socjalne ***i wzywa państwa członkowskie do zastosowania się do jego zaleceń***[1].
[1] Cost of Living Crisis - Social Rights-ECSR.	[1] Cost of Living Crisis - Social Rights-ECSR.

Wynik głosowania

Za:	140
Przeciw:	76
Wstrzymało się:	15